

Naziv kolegija	MEĐUNARODNO PRAVO – IZVORI, SUBJEKTI	
Nastavnici	Prof. dr. sc. Maja Seršić Prof. dr. sc. Davor Lapaš Doc. dr. sc. Trpimir Mihael Šošić	
Status kolegija (semestar i redoviti ili fakultativni)	Redoviti, I. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave (predavanja, vježbe, seminar i sl.)	Interaktivni oblik nastave – predavanja i konzultacije. Znanje studenta provjerava se kroz usmeni ispit.	
ECTS koeficijent opterećenja studenta	6	
Broj sati po semestru	15	
Ciljevi kolegija		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Cilj predmeta Međunarodno javno pravo – izvori, subjekti je upoznati studente sa sustavom izvora međunarodnog prava te položajem i ulogom države, ali i drugih međunarodnopravnih subjekata u suvremenoj međunarodnoj zajednici kao i u procesima integracije izrazito prisutnima u nekim dijelovima te zajednice. 2. Uz to, stječu se i temeljna znanja o međunarodnoj zajednici i njezinu pravnom uređenju te o odnosu međunarodnog prava s unutrašnjim pravnim porecima država. 		
Sadržaj kolegija		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvodna i opća pitanja: Definicija i pojam međunarodnog prava. Podjele međunarodnog prava. Pravna priroda međunarodnog prava. Odnos međunarodnog i unutrašnjeg prava. Povijest. Razvoj znanosti. 2. Izvori međunarodnog prava: Običajno pravo. Ugovorno pravo. Pravna načela priznata od civiliziranih naroda. Pomoćna sredstva: sudske rješidbe i doktrina. Ostali mogući izvori. Kodifikacija. 3. Subjekti međunarodnog prava: Opći pogledi. Država: postanak i prestanak, priznanje države i vlade, temeljna prava država, složene države. Odnosi ovisnosti. Ustanici i oslobodilački pokreti. Područja s posebnim položajem. Trajna neutralnost. 4. Čovjek (pojedinaac) u međunarodnom pravu: Državljeni i stranci. Međunarodnopravna zaštita čovjeka. Manjine. Kaznena odgovornost pojedinca. Objekti međunarodnog prava: Državno područje. Granice. Međunarodne rijeke. More, morsko dno i podzemlje. Zračni prostor. Svemir. Stjecanje područja. Sukcesija država. Međudržavne služnosti. 5. Organi međunarodnih odnosa: Opći pregled. Državni poglavar, predsjednik vlade, vlada, ministar vanjskih poslova. Diplomatski zastupnici. Konzuli. Međunarodni službenici. 6. Pravne činjenice međunarodnog prava: Međunarodnopravni poslovi općenito. Jednostrani pravni poslovi. Međunarodni ugovori: pojam i vrste, nastanak, prestanak, djelovanje. Međunarodni delikti. 		
Očekivani ishodi učenja		

I. INTELEKTUALNE (KOGNITIVNE) VJEŠTINE:

1. Znanje i razumijevanje

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- identificirati različita stajališta u doktrini u pogledu materijalnih i formalnih izvora međunarodnog prava, kao i u pogledu subjekata međunarodnog prava;
- definirati pravne pojmove međunarodne zajednice i međunarodnog prava;
- razumjeti procese u međunarodnoj zajednici koji uvjetuju stvaranje međunarodnog prava i nastanak međunarodnopravnih subjekata;
- prepoznati dinamičnost međunarodnih odnosa i njihovu ulogu u međunarodnom legislativnom procesu.

2. Primjena

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- grupirati i opisati pravne institute međunarodnog prava, kako postojeće tako i one u nastanku;
- demonstrirati utjecaj međunarodnopravnih normi na razvoj međunarodnih odnosa;
- primijeniti međunarodnopravne norme na konkretne primjere iz međunarodne prakse;
- ilustrirati značenje međunarodnog prava za stabilnost međunarodnog poretka kroz analizu primarne i sekundarne efikasnosti međunarodnopravnih normi.

3. Analiza

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- analizirati čimbenike koji utječu na međunarodni pravotvorni proces;
- razlikovati utjecaje koje međunarodno pravo ostvaruje u unutrašnjim pravnim porecima država kao i pravnim porecima međunarodnih organizacija;
- usporediti načine stvaranja prava u spomenutim pravnim porecima;
- kategorizirati međunarodnopravne norme iz različitih izvora međunarodnog prava;
- ispitati primjenu međunarodnopravnih normi na konkretna činjenična stanja u međunarodnoj praksi.

4. Sinteza

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- konstruirati povezanost pojedinih pravnih instituta u sustavu međunarodnog prava s obzirom na bitno različitu horizontalnu nehijerarhijsku strukturu međunarodnopravnog poretka;
- formulirati zaključke o značenju međunarodnog prava za uređenje suvremenih međunarodnih odnosa i rješavanje međunarodnih sporova kroz analizu konkretnih slučajeva iz međunarodne sudske i arbitražne prakse.

5. Vrednovanje

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- vrednovati značaj i ulogu različitih faktora koji utječu na stabilnost svjetskog poretka, osobito za održavanje međunarodnog mira i sigurnost;
- prosuditi odnos između unutrašnjeg i međunarodnog prava, naročito u okolnostima antinomija kao i kršenja međunarodnopravnih obveza od strane država;
- procijeniti sekundarnu efikasnost međunarodnopravnih normi u dinamičkim političkim procesima unutar međunarodne zajednice.

II. POVEZIVANJE ISHODA UČENJA I PROVJERE ZNANJA:

Znanje se provjerava na temelju usmenih ispita i pisanih seminarskih radova.

Usmeni ispit, koji je obavezan za sve studente, sastoji se od provjere razumijevanja izvora međunarodnog prava i teorija o subjektima međunarodnog prava, zatim se očekuje povezivanje pravnih pravila i instituta iz različitih područja međunarodnog prava i njihova primjena na različite međunarodnopravne situacije, kao i vrednovanje primjenjivosti međunarodnopravnih normi s obzirom na suvremenu međunarodnu praksu.

Kroz pisanje seminarskog rada student se treba upoznati s metodama znanstveno-stručnog rada na području međunarodnog prava. Pritom se očekuje sintetska obrada kakve aktualne međunarodnopravne teme, koja se temelji na istraživanju i proučavanju odgovarajuće literature, relevantnih međunarodnih dokumenata i međunarodne sudske i arbitražne prakse

Opće (generičke) vještine

Nakon uspješno savladanog predmeta student će steći kompetencije koje će mu omogućiti analizu pravnih pravila iz različitih izvora međunarodnog prava i analizu njihove sekundarne efikasnosti u odnosima međunarodnopravnih subjekata. Ujedno bi student trebao biti u mogućnosti samostalno analizirati međunarodnu sudsku i arbitražnu praksu u svjetlu različitih stajališta u međunarodnopravnoj doktrini vezanih uz teoriju izvora i subjekata međunarodnog prava. Također, stečene vještine omogućit će studentu da se na odgovarajući način služi relevantnim

međunarodnim

dokumentima normativnog sadržaja (međunarodni ugovori, sudske i arbitražne odluke, rezolucije, itd.).

Praćenje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i oblici provjere znanja

U fazi pripreme nastavnog programa, kvaliteta se prati kroz usporedbu sa sličnim programima koji se izvode na drugim fakultetima (benchmarking). U fazi izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem pohađanja nastave, te praćenjem reakcije studenata. Studenti se u svakom trenutku mogu obratiti nastavniku osobno ili putem elektronske pošte. Nakon izvedbe nastavnog programa kvaliteta se kontrolira praćenjem rezultata ispita, anketom i kontaktom sa studentima nakon stjecanja diplome. Pri praćenju rezultata ispita gleda se jesu li studenti usvojili znanja i vještine koji se steču predmetom. Nadalje, nakon izvedbe programa studente se anketira o kvaliteti izvođenja nastave. Rezultati ankete uzimaju se u obzir pri izmjenama nastavnog programa i metoda izvođenja nastave.

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija

Znanje studenta provjerava se kroz usmeni ispit.

Obveze studenata

Redovno pohađati nastavu i aktivno u njoj sudjelovati te uredno ispunjavati obveze koje odredi nastavnik na predmetu i predviđene programom studija.

Obvezna literatura

Andrassy, J./Bakotić, B./Seršić, M./Vukas, B., *Međunarodno pravo*, sv. 1, Zagreb, 2010., poglavlje I. - §§ 1.-5. i poglavlje II. (tekst otisnut sitnim i krupnim slogom).

Andrassy, J./Bakotić, B./Lapaš, D./Seršić, M./Vukas, B., *Međunarodno pravo*, sv. 2, Zagreb, 2012., poglavlje VI.

Degan, V.Đ., *Sources of International Law*, The Hague, 1997.

Jedan od ponuđenih stranih udžbenika – dio koji se odnosi na sadržaj navedenog predmeta:

Jennings, R./Watts, A. (ur.)	<i>Oppenheim's International Law</i> , 9. izd., London, 2008.
Cassese, A.	<i>International Law</i> , 2. izd., New York, 2005.
Evans, M. D.	<i>International Law</i> , 4. izd., Oxford, 2014.
Shaw, M. N.	<i>International Law</i> , 6. izd., Cambridge, 2008.
Combacau, J./Sur, S.	<i>Droit international public</i> , 10. izd., Pariz, 2012.
Daillier, P./Pellet, A.	<i>Droit international public</i> , 8. izd., Pariz, 2009.
Dupuy, P.-M.	<i>Droit international public</i> , 11. izd., Pariz, 2012.
Ruzié, D.	<i>Droit international public</i> , 20. izd., Pariz, 2010.
Doehring, K.	<i>Völkerrecht</i> , 2. izd., Heidelberg, 2004.
Ipsen, K.	<i>Völkerrecht</i> , München, 6. izd., 2014.
Vitzthum, W./Bothe, M.	<i>Völkerrecht</i> , 5. izd., Berlin, 2010.
Neuhold, H. Hummer/ W., Schreuer, C. (ur.)	<i>Österreichische Handbuch des Völkerrechts</i> , Beč, 2004.
Diez de Velasco Vallejo, M.	<i>Instituciones de Derecho Internacional Público</i> , 18. izd., Madrid, 2013.
Pastor Ridruejo, J. A.	<i>Curso de Derecho Internacional Público y Organizaciones Internacionales</i> , 19. izd, Madrid, 2015.
Treves, T.	<i>Diritto Internazionale-Problemi Fondamentali</i> , Milano, 2005.
Conforti, B.	<i>Diritto Internazionale</i> , 8. izd., Napulj, 2010.

Osnovna izborna literatura

Lapaš, D. *Pravo međunarodnih organizacija*, Zagreb, 2008.

Degan, V.Đ. *Međunarodno pravo*, Zagreb, 2011.

Ibler, V. *Rječnik međunarodnog prava*, Zagreb, 1987.

Bakotić, B.(ur.) *Međunarodni ugovori – sklapanje i primjena*, Zagreb, 1997.

Lapaš, D./Šošić, T. M. (ur.) *Međunarodno javno pravo – izbor dokumenata*, 3. izd., Zagreb, 2005.

Povelja Ujedinjenih naroda, *Narodne novine – međunarodni ugovori*, br. 15, 1993. i *Narodne novine – međunarodni ugovori*, br. 7, 1994.